

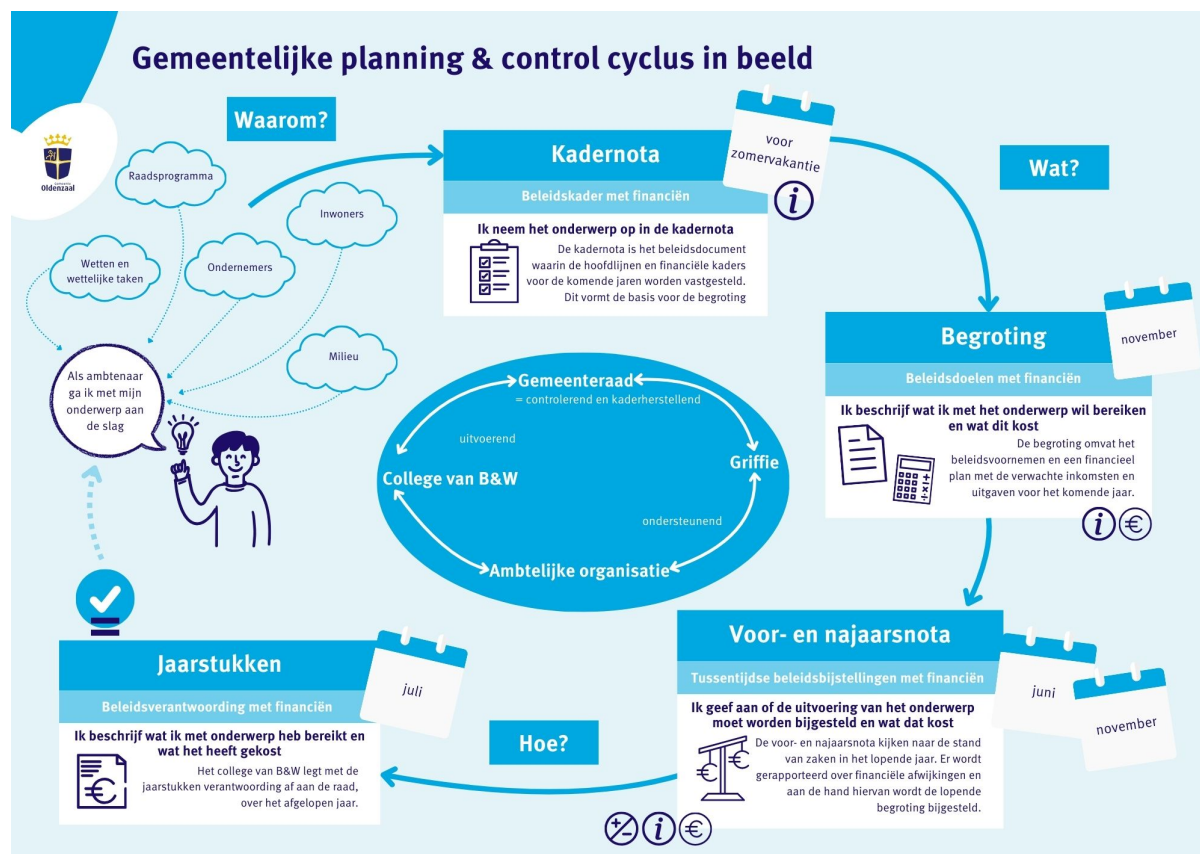
Leeswijzer

Deze leeswijzer maakt u wegwijs in de programmabegroting. De programmabegroting is onderdeel van de planning en control cyclus (P&C-cyclus) van de gemeente Oldenzaal. De leeswijzer bestaat uit een toelichting op de P&C cyclus, programma-indeling en kerngegevens.

P&C cyclus

De P&C cyclus van Oldenzaal ziet er als volgt uit:

Toelichting

Kadernota

In de kadernota geeft het college een inzicht van het te verwachten financieel perspectief. Dit is in grote lijnen voor de komende periode en op basis van bestaand beleid. Daarbij houden we rekening met de voorlopig vastgestelde begrotingsuitgangspunten. Dit inzicht wordt aangevuld met structurele financiële gevolgen die voortvloeien uit:

- de laatste jaarrekening;
- financiële circulaire van binnenlandse zaken en;
- structurele financiële gevolgen inclusief Voorjaarsnota.

Het resultaat hiervan is een verwacht begrotingsresultaat voor de komende periode. Dat geeft tegelijk de ruimte aan voor eventuele nieuwe beleidsontwikkelingen, voortkomend uit het raadsprogramma. Als dat nodig is vullen we de kadernota aan met een bijbehorend dekkingsplan, en/of een plan van aanpak om tot een sluitende begroting te komen.

Programmabegroting

Via de vaststelling van de programmabegroting keurt de raad de op programmaniveau opgenomen budgetten, investeringen en de hieruit voortvloeiende structurele effecten goed. Ook machtigt de raad het college om de genoemde budgetten voor het begrotingsjaar te gebruiken. De genoemde budgetten in de meerjarenbegroting zijn ter kennisgeving. Waarbij het goed is om te weten dat deze begrotingen alleen veranderen als dat door voortschrijdend inzicht nodig is. We zenden de vastgestelde programmabegroting voor het jaar er op ieder jaar vóór 15 november aan Gedeputeerde Staten.

Voor- en Najaarsnota (financiële bijstellingen)

Via de voor- en najaarsnota (financiële bijstellingen) wordt een bijgewerkt inzicht in de lopende financiële ontwikkelingen gegeven. Deze financiële rapportages concentreren zich op het opmerken en toelichten van verschillen vergeleken met vastgesteld financieel beleid. Ook is de (eerdere) aparte beleidsrapportage opgenomen in de voor- en najaarsnota.

Programmarekening

Aan het eind van elk jaar wordt door het college uitleg gegeven over het gevoerde bestuur. Dat is beleidsinhoudelijk en financieel. En gaat uit van de kaders en budgetten die vooraf door de raad zijn meegegeven. Dit gebeurt via de programmarekening. Ook de jaarlijkse aanpassingen van de nut en noodzaak van reserves horen hierbij. De vastgestelde programmarekening sturen we ieder jaar vóór 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, aan Gedeputeerde Staten.

Programma-indeling

Onderdeel van de begroting zijn de afzonderlijke programmabegrotingen. De programma's (inhoud en aantal) mag de gemeente zelf samenstellen. Onze programmastructuur is in vergelijking met de vorige begroting ongewijzigd. In onze begroting zitten 5 programma's en een overzicht financiële algemene dekkingsmiddelen.

Per programma gaan we in op onderstaande vragen:

1. Wat houdt het programma in?

Hierin wordt ingeleid wat het programma gaat doen in het komende jaar.

2. Wat zijn de ambities en doelen?

De ambities en doelen zijn meerjarig maar de acties worden elk jaar bij de begroting herzien.

3. Wat gaan we ervoor doen?

Betreft concrete acties voor het begrotingsjaar. De 'going-concern' taken worden bij het benoemen van concrete activiteiten overigens buiten beschouwing gelaten.

4. Welke beleidsindicatoren gebruiken we?

Naast de wettelijke verplicht op te nemen beleidsindicatoren nemen we bij deze Programmabegroting 2026 ook enkele (vrije) beleidsindicatoren op die inzicht geven in het realiseren van de door ons geformuleerde ambities. De gepresenteerde informatie in de tabellen betreft de meest actuele informatie afkomstig van de website "waar staat je gemeente.nl". Op deze site zijn, behalve de meest actuele kengetallen, ook de cijfers van voorgaande jaren terug te vinden.

5. Wat mag het kosten?

Per programma wordt weergegeven wat het programma kost. Daarbij wordt in de tabel allereerst onderscheid gemaakt tussen baten en lasten en de mutatie in de reserves.

6. Welke actuele beleidstukken zijn aanwezig?

Hier wordt aangegeven welke beleidstukken door de Raad zijn vastgesteld.

7. Wie zijn betrokken?

Per programma wordt in beeld gebracht welke verbonden partijen een bijdrage leveren aan het gemeentelijke beleid. In paragraaf Verbonden partijen wordt per verbonden partij een andere toelichting vermeldt.

Paragrafen

Via de systematiek van de paragrafen kunnen aandachtspunten, welke in de praktijk over meerdere programma's verdeeld zijn, toch specifiek aandacht krijgen. Op basis van het BBV zijn 8 paragrafen voorgeschreven. In Oldenzaal kennen we daarnaast de paragraaf Taakstellingen. Daarin rapporteren we over de te realiseren gemeentelijke ombuigingen.

Bijlagen

Afhankelijk van het P&C-document worden bijlagen toegevoegd.

Kerngegevens

Voor de programmabegroting 2026 gaan we uit van de volgende kerngegevens met peildatum 1 januari 2025:

Omschrijving	Peildatum 1-1-2025
Aantal inwoners	32.021
Aantal huishoudens	14.352
Aantal uitkeringsgerechtigden	420
Participatiewet	400
IOAW	15
IOAZ	5
Aantal Wsw indicaties	200
Aantal leerlingen	6.350
Basisonderwijs	2.600
Voortgezet onderwijs	3.750
Oppervlakte gemeente (in hectare)	2.203
Land	2.155
Binnenwater	40
Historische stadskern	8
Aantal woonruimten	15.007
Woningen	14.952
Recreatiewoningen	55
Aantal bedrijfsvestigingen	3.895
Lengte wegen	176
30 km wegen	107
50 km wegen	48
80 km (in beheer bij Provincie)	13
120 km wegen (in beheer bij Rijk)	8
Vrij liggende fiets- en wandelpaden (in km)	45
Spoorlijn (in beheer ProRail - in km)	4,2
Oppervlakte industrieterrein in ha.	270
Oppervlakte openbaar groen in ha.	244
waarvan waterhuishouding	24